

Vogelaars komen de grijze junco bekijken die in Groningen is neergestreken. FOTO SIESE VEENSTRA, HH

Op zoek naar een 'Yank' in de stad Groningen

Vogelaars uit binnen- en buitenland komen naar Beijum voor zeldzame grijze junco

Karin Sitalsing
GRONINGEN

Ijzingwekkend stil is het aan de slootkant in de Groningse wijk Beijum, waar sinds een paar dagen de grijze junco rondscharrelt. Zo'n vijftig vogelvrienden staan hier geposteerd om een glimp van de zeer zeldzame zangvogel op te vangen. Een indrukwekkend arsenaal aan camera's en verrekijkers staat met sluipschutterprecisie gericht op de volkstuintjes aan de overkant. Daar moet-ie zitten.

Een van de weinige vrouwen is Bea Komduur uit Wedderveer, die na een paar junco-loze uren een strategischer plek opzoekt om haar statief neer te planten. Om haar te lensen zit camouflagedoek. "De lens is zelf nogal licht van kleur. Daar kunnen de vogels van schrikken."

Een jaar of tien geleden werd ze gegrepen door het vogelvirus, lacht ze. Ze fotografeerde altijd al, en waar een ander zich laat meevieren door wolken of bomen, koos zij voor vogels. Waarom? "Vogels leven. Bewegen. Je moet er veel geduld voor hebben om ze goed te kunnen vastleggen. En ze zijn zo móói."

Ze lag eens een week lang elke dag onder een groene deken in het bos, omdat daar een ijsvogel zou zitten. "Op een gegeven moment vond ik het niet meer zo'n veilig idee, als vrouw alleen. Toen heb ik mijn man gevraagd met me mee te gaan. Zat hij in de auto de krant te lezen. Maar ik had hem wel hè! Met een visje in zijn snavel."

Een soort hebbigheid is het, zegt ze: je wil steeds meer. Ze reist vaker om bijzondere vogels vast te leggen, zoals de sperweruil die in 2013 in Zwolle opdook. "Twitchers" heten ze, mensen die reizen om vogels te zien. Sommigen komt ze overal weer tegen, het is een klein wereldje, vertelt ze. Zachtjes, want niemand wil de grijze junco laten schrikken.

En dan! Opwinding alom. "Volgens mij zie ik hem!", roept iemand. Hop, het hele gezelschap sprint er achteraan, door de modder, statieven onder de arm, tassen vol proviand op de rug, naar een plek tien meter verderop.

Even de andere kant op kijken is geen optie, want niemand wil 'dippen' nu de vogel zich voor de tweede keer in Nederland laat zien – de vorige keer was in 1962. Maar nie-

De grijze junco FOTO JAAP DENEË

De tragiek wil dat deze vogel geen partner heeft om zich voort te planten. Een echte toekomst gloort er dus niet voor de dwaalgast in Beijum.

mand ziet de junco. Een kwartier later verplaatst het circus zich opnieuw. "Dáár!", klinkt het opgewonden. "Aan het eind van het tegelpad!" "Waar waar waar?" "Welk tegelpad?" "Daar, net naast de boerenkool!" Er wordt druk geklikt met camera's, er worden verrekijkers uitgeleend. Er wordt gewezen. En inderdaad, naast de boerenkool zit de 'Yank' op de grond, een klein grijs, plomp vogeltje dat vooruit-hipt en een beetje verbaasd om zich heen kijkt.

Dit is hem dan, de gast uit Noord-Amerika die de oceaan overstak, vermoedelijk verdwaalde en per ongeluk in de Groninger bloemkoolwijk belandde. En die daar waarschijnlijk blijft, want dat doen verdwaalde vogels in de winter, zo leren we: als ze ergens belanden waar voedsel is, vinden ze het al snel prima. Maar de tragiek wil dat deze grijze junco geen partner heeft om zich voort te planten. Een echte toekomst gloort er dus niet voor de dwaalgast in Beijum.

De vreugde onder de vogelaars is groot, voor velen is dit een 'lifer'. Ze hebben niet 'gedipt', de grijze junco is voor hen geen 'schaamsort' gebleken (zie kader).

Twitchterminologie

Mega: enorm zeldzame soort
Dippen: een soort waarvoor je bent uitgerukt missen

Jizz: afkorting van general impression of size and shape: algehele indruk van de vogel (is-ie plomp, slank, zwierig, et cetera)

Lifer: nieuwe soort om van je lijstje af te vinken

Tick! wat vogelaars roepen als ze 'm hebben

Yank: dwaalgast uit Noord-Amerika

Bosjes kloppen: het systematisch doorzoeken van bosjes en struiken met als doel een bijzondere vogel te vinden. De beste tijd om dit te doen is tijdens de trek

Schaamsort: deze term wordt gebruikt voor een vogel die nog steeds niet is gezien door een vogelaar, terwijl die daar meerdere keren de kans toe heeft gehad. Het kan zijn dat de waarnemer niet echt zijn best heeft gedaan of de vogel een paar keer heeft 'gedipt'.